

den Befolkning, der har skabt og vedligeholdt Skolerne, vedbliver at sende Elever til dem i en forøget Grad og at give større og større Pengebidrag, baade som Betaling for Eleverne og som ligefrem Gave, da ligger deri efter min Mening et Bewiis for, at Skolerne ikke ville gaae deres Undergang imøde, men tværtimod gaae fremad, og at den ærede Minister kan bygge noget mere paa den almindelige Mening end paa den Opfattelse, som Autoriteterne eller maasse endog han selv kunde have om saadanne Skolers Betydning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Det er et eget Udtryk „den almindelige Mening“. Den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, troer, at han er den almindelige Mening; men jeg kan ligesaa godt troe, at jeg er den almindelige Mening; det er netop Ulykken. Hvor finde vi den almindelige Mening? Ja, den ærede Rigsdagsmand (Kraiberg), som nu sagde Noget, jeg ikke hørte, han taler altid i Folkets Navn; han siger bestandigt: „Folket“ finder det, og „Folket“ vil det (Kraiberg: Nei!). Det vil Rigsdagstidenden vise. — Det skal være mig en Fornøjelse med Hensyn til den Skole, som her har været saa megen Tale om, at tage Sagen op og see efter, om Skolen virkelig skulde være kommen tilfjort ved Fordelingen. Det er jo naturligt, at vi have brugt den sidste Skilling af de 10,000 Rb.; den sidste Rest var 15 β , og dem deelte vi ud mellem to Skoler. Det er dog nødvendigt at tage Pengene etsteds fra, og der, hvor man tager dem fra, klages der over, at man knapper af. Jeg vil imidlertid være istand til tidligere end ellers at komme denne Skole til Hjælp, hvis den, hvad jeg efter de mange Udtalelser, der ere faldne i den Anledning, ikke tør tvivle om, har en saadan Betydning, at den fortjener at komme i Betragtning. Jeg kan ikke love den ærede Rigsdagsmand, som sidst satte sig, et aarligt Tilskud af 2,000 Rb. til den af ham omtalte Skole; men det skulde være mig kjært, om jeg kunde udstrække det noget videre end til 1,000 Rb.

Winther: Det er angaaende Endringsforslaget under Nr. 47, at jeg skal tillade mig den Bemærkning, at jeg, efter hvad den ærede Minister har ytret, ikke kan frasælbe det nu. Jeg har isvrigt været langt fra at badle Ministeren for hans Anvendelse af Pengene; tværtimod, efter hvad han her for Thinget har oplyst med Hensyn til de Bevæggrunde, som have ledet ham, forekommer det mig, at vi skyldte ham Tak for den Maade, han har anvendt Pengene paa, og for den dybe Gjennemtænkning af hele Sagen, som viser sig at have ligget til Grund derfor. Jeg hører nu imidlertid, at han vil vedblive at benytte en deel af Summen, der bevilges, paa samme Maade som iaar, og jeg troer derfor, vi bør bevilge 1000 Rb. mere for det Tilfælde, at den ærede Minister ved nærmere Undersøgelse skulde finde Anledning til at komme flere af de her omhandlede Skoler, navnlig Album Skole tilhjælp.

Scherning: Det er vanskeligt paa dette Stadium at komme til en Afstemning, som tilstrækkelig kunde udtale, at vi billige den ærede Ministers Fremfærd, navnlig i to Punkter, nemlig med at give Midler til at skaffe en bedre Underviisning til Børnene ved Bøndehøjskolerne og til i Sommertiden at benytte Bøndehøjskolerne til at opdrage gode Hjælperlærere af den Art, her er omtalt. Jeg veed ikke nogen bedre Maade at udtrykke vor Billigelse paa, end at vi, som ellers ikke vilde have stemt for de 1000 Rb., stemme for dem, saa at de blive bevilgede af — det hele Thing som Udtryk for vor Anerkjendelse af den ærede Ministers Fremfærd ligeoverfor Bøndehøjskolerne. Vi tvinge ham ikke til at bruge disse 1000 Rb., men stille dem kun til hans Raadighed som en Erkjendelse af den Zver og Besvillie, hvormed han har taget sig af denne Sag, og paa en Maade, som baader Befolkningen bedst. Jeg udtaler mig især for denne Maade at skaffe dygtige Hjælperlærere paa i det fattige Land, som ikke har Raad til at betale dem bedre.